

Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd

CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU
Tystysgrif Gyffredinol Addysg Uwchradd

WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE
General Certificate of Secondary Education

141/54

DYLUNIO A THECHNOLEG

PAPUR 2

MAES PENODOL: TECHNOLEG DEFNYDDIAU GWRTHIANNOL

(Haen Uwch – Graddau D i A*)

P.M. DYDD MAWRTH, 5 Mehefin 2007

(1½ awr)

	Gadewch yn wag
Cwestiwn 1	
Cwestiwn 2	
Cwestiwn 3	
Cwestiwn 4	
Cwestiwn 5	
CYFANSWM Y MARCIAU	

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Bydd angen offer lluniadu sylfaenol a phensiliau lliw arnoch ar gyfer yr arholiad hwn.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.
Atebwch **bob** cwestiwn.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd gwag priodol yn y llyfryn hwn. Os nad oes gennych ddiagon o le, ceuwch barhau â'ch ateb yng nghefn y llyfryn, gan ofalu nodi rhif y cwestiwn yn gywir.

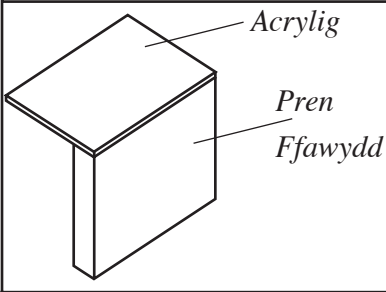
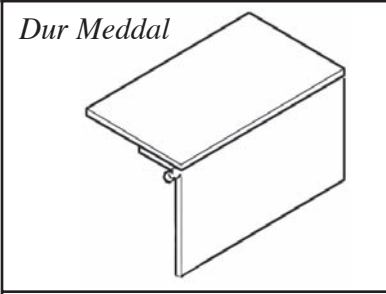
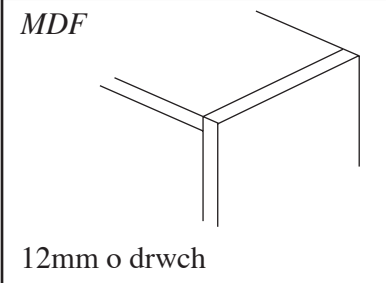
GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

Atebwch **bob** cwestiwn yn y lleoedd gwag priodol.

1. (a) Enwch **un** dull parhaol ac **un** dull dros dro o uno'r darnau ym **mhob un** o'r enghreifftiau a ddangosir isod. Defnyddiwch **bob** dull unwaith yn unig. [6]

<i>Darn</i>	<i>Dros dro</i>	<i>Parhaol</i>
		
<p><i>Dur Meddal</i></p> 		
<p><i>MDF</i></p> <p>12mm o drwch</p>		

- (b) Enwch **ddau** fath gwahanol o ddur.

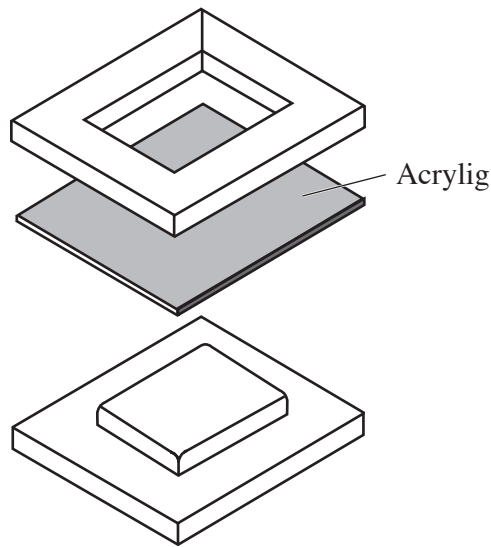
(i) .....

[1]

(ii) .....

[1]

- (c) (i) Mae acrylig a *foamex* yn thermoplastigau cyffredin. Enwch **ddau** thermoplastig arall.
  - (I) ..... [1]
  - (II) ..... [1]
- (ii) Mae'r diagram isod yn dangos mowld ar gyfer gwasgfordio (*press moulding*) acrylig neu *foamex* 3mm.

Astudiwch y diagram a disgrifiwch **dair** nodwedd ddylunio sy'n angenrheidiol i wneud mowld llwyddiannus.

Nodwedd 1: ..... [2]

Nodwedd 2: ..... [2]

Nodwedd 3: ..... [2]

- (iii) Enwch ddefnydd penodol addas ar gyfer gwneud y mowld a rhowch reswm dros eich ateb.

Defnydd: ..... [1]

Rheswm: ..... [2]

2. Mae'r ffotograff isod yn dangos gweithfan cyfrifiadur sy'n cael ei gwerthu mewn siop.

- (a) Rhowch **bedwar** pwynt manyleb y byddai'r dylunydd wedi'u hystyried cyn dylunio'r cynnyrch.

Pwynt manyleb 1: .....

[2]

Pwynt manyleb 2: .....

[2]

Pwynt manyleb 3: .....

[2]

Pwynt manyleb 4: .....

[2]

- (b) Mae'r weithfan wedi'i gwneud o *fwrdd sglodion laminedig*. Esboniwch ystyr y term *bwrdd sglodion laminedig*. [3]

.....

.....

.....

- (c) Gan ddefnyddio nodiadau a brasluniau, esboniwch sut y gallech wneud i silff y bysellfwrdd lithro i mewn ac allan. [4]

- (ch) Defnyddir peiriannau CAM yn aml i wneud dodrefn wedi'i fasgynhyrchu (*mass produced*). Disgrifiwch **ddwy** o fanteision i'r gwneuthurwr o ddefnyddio cyfarpar o'r fath.

Mantais 1: .....
..... [2]

Mantais 2: .....
..... [2]

3. Mae'r ffotograff isod yn dangos tegan sy'n addas ar gyfer plant blwydd oed a throsodd.

- (a) Mae'r tegan wedi'i wneud o bren solet. Enwch bren addas a rhowch reswm dros eich dewis.

Pren: ..... [1]

Rheswm: .....

..... [2]

- (b) Mae olwynion y tegan yn troi'n rhydd er mwyn i blentyn allu ei dynnu ar hyd y llawr. Gan ddefnyddio nodiadau a brasluniau, dangoswch sut y byddech yn cysylltu'r olwynion wrth gorff y tegan. [4]

- (c) Disgrifiwch **dair** nodwedd y dylai'r dylunydd eu cynnwys yn y tegan er mwyn ei wneud yn ddiogel i blant.

Nodwedd 1: .....

..... [2]

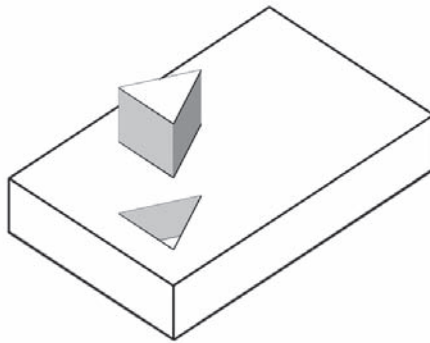
Nodwedd 2: .....

..... [2]

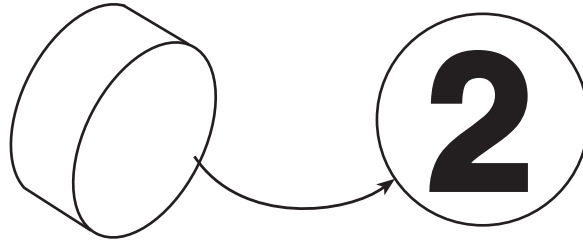
Nodwedd 3: .....

..... [2]

- (ch) Ar wahân i ddefnyddio peiriant *CAM*, defnyddiwch nodiadau a/neu frasluniau i esbonio'r camau y byddech yn eu dilyn i wneud y twll trionglog yng ngorff y tegan. [4]

- (d) Mae'r gwneuthurwr eisiau rhoi rhifau ar olwynion y tegan fel y dangosir isod. Bydd *CAD* yn cael ei ddefnyddio i luniadu'r rhifau a bydd *CAM* yn cael ei ddefnyddio i wneud y rhifau.

Gan ddefnyddio peiriant *CAM* a enwir gennych, disgrifiwch y camau sy'n cael eu dilyn wrth ddefnyddio *CAM* i roi'r rhifau ar yr olwynion. [4]

Enw'r peiriant .....

Camau .....

.....

.....

.....

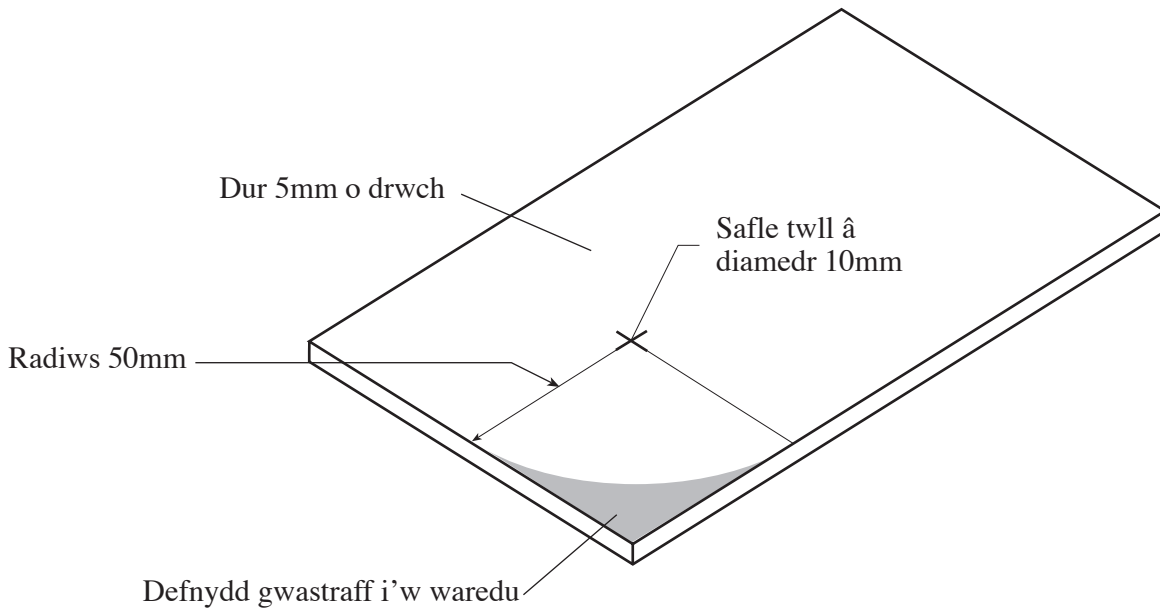
.....

.....

TUDALEN WAG

4. (a) Mae'r diagram isod yn dangos darn o ddur, 5mm o drwch, wedi'i farcio ar gyfer ei ddrilio a'i siapio.

- (i) Enwch yr erfyn a ddefnyddir i farcio canol y radiws 50mm. [1]
.....
- (ii) Enwch yr erfyn a ddefnyddir i farcio'r gromlin sydd â radiws o 50mm. [1]
.....
- (iii) Gan ddefnyddio nodiadau a brasluniau, esboniwch sut y byddech yn gwaredu'r defnydd gwastraff ac yn gorffen y radiws. [4]

(iv) Esboniwch sut y byddech yn drilio twll 10mm yn fanwl gywir ac yn ddiogel yn y dur. [4]

.....
.....
.....
.....
.....

(b) (i) Enwch ddarn penodol o feddalwedd *CAD* yr ydych wedi'i ddefnyddio yn eich gwaith project Dylunio a Thechnoleg. [1]

.....

(ii) Disgrifiwch fanteision defnyddio'r meddalwedd hwn yn eich project. [3]

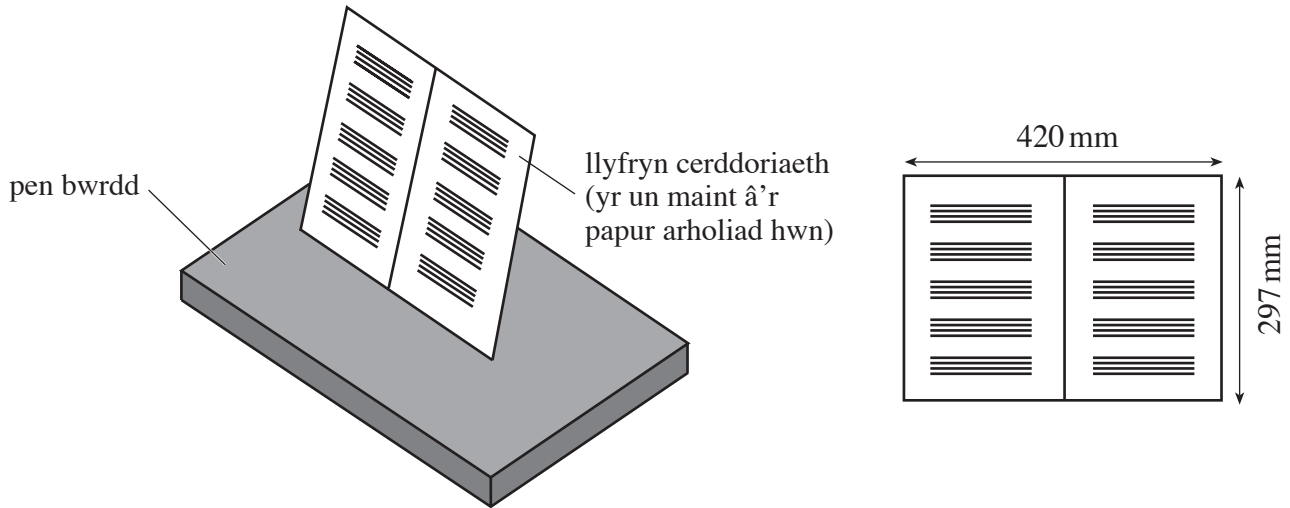
.....
.....
.....
.....
.....

(c) Mae *CAM* yn cael ei ddefnyddio'n eang mewn diwydiant. Rhwch **ddwy** o anfanteision i'r gwneuthurwr o newid i system *CAM* i wneud ei gynhyrchion.

Anfantais 1: ..... [1]

Anfantais 2: ..... [1]

5. Mae adran gerddoriaeth eich ysgol wedi gofyn i chi ddylunio stand cludadwy (*portable*) i ddal cerddoriaeth ddalen (*sheet music*). Bydd yn cael ei roi ar ben bwrdd a'i ddefnyddio wrth ganu offerynnau.

Manyleb

Rhaid i'r dyluniad:

- bod yn gludadwy, sefydlog ac addas i'w ddefnyddio ar ben bwrdd;
- dal llyfryn cerddoriaeth A4;
- ei gwneud yn bosibl darllen y gerddoriaeth yn hawdd wrth ganu offeryn;
- gallu cael ei storio mewn lle bach.

(a) Brasluniwch eich datrysiad ar y dudalen gyferbyn.

Rhoddir marciau am:

(i) dylunio stand sy'n sefydlog;	[3]
(ii) dylunio stand y gellir ei storio mewn lle bach;	[3]
(iii) rhoi manylion am sut y caiff y stand ei wneud;	[5]
(iv) dangos sut mae'r gerddoriaeth ddalen yn aros yn ddiogel yn ei lle;	[3]
(v) dau ddimensiwn pwysig;	[2]
(vi) ansawdd y cyfathrebu.	[4]

Trosodd ar gyfer rhan (*b*)

- (b) Mae'r adran gerddoriaeth wedi gofyn am ugain stand unfath (*identical*). Defnyddiwch nodiadau a brasluniau i esbonio sut y byddech yn sicrhau bod yr holl standiau'n union yr un fath. [5]

Parhad yn unig.

[Area with horizontal dotted lines for writing]